

بررسی نقش مدیریت شهری شهرداری‌ها بر پایداری شهری

(مطالعه موردی: شهر قزوین)

محمد رضا علی اکبری*، مهتری محمدی شاد^۱، سامره حسن پور^۳، سمانه مفیدی^۴

تاریخ دریافت مقاله: ۱۴۰۱/۰۳/۰۵

تاریخ پذیرش مقاله: ۱۴۰۱/۰۶/۳۰

چکیده

افزایش انتقال جمعیت از مناطق روستایی به مناطق شهری و همچنین توانایی جامعه در انطباق با تغییرات، سوالاتی جدی به وجود آورده و متخصصان در تلاش می‌باشند تا چالش‌ها را به بهترین شکل پاسخ دهند. با وجود یک بحث طولانی و عمومی در مورد معایبی که شهرنشینی می‌تواند ایجاد کند، شهرها در حال رونق هستند و این واقعیت اجتناب‌ناپذیر است. یک کلان شهر توسعه یافته به عنوان یک مرکز توسعه و موتور اقتصادی نقش مهمی را ایفا می‌کند. اما این امر تنها در صورتی اتفاق می‌افتد که برنامه‌ریزی و مدیریت شهری به نحو بسیار خوبی انجام شود، به منظور دستیابی به این مهم، دولت محلی باید این کار را به صورت متمرکز انجام دهد و کارکنان خوب آموزش دیده، سیاست‌های مناسب و گزینه‌های کافی برای تأمین بودجه داشته باشد، همچنین مدیریت نوینی را می‌طلبد. مدیریت شهری باید برای شهر، برنامه‌ریزی‌های را به انجام برساند، فعالیت‌های شهری را سازمان دهد و بر فعالیت‌های انجام شده نظارت کند و حتی برای انجام بهینه امور، انگیزش نماید. به طور کلی مدیریت شهر به عنوان زیر مجموعه‌ای از حکومت محلی تعریف شده و شهرداری خوانده می‌شود. مشخصات و ساختار شهرداری در کشورها متفاوت است و هر جامعه‌ای با توجه به ساختار اقتصادی، اجتماعی و سیاسی خود تعریف تلقی از مدیریت شهری دارد. این تحقیق درباره بررسی نقش مدیریت شهری شهرداری‌ها بر پایداری شهری شهر قزوین انجام گردید که از نوع پیمایشی و کاربردی می‌باشد و روش گردآوری اطلاعات بصورت میدانی می‌باشد. در پژوهش مربوطه ابتدا شاخص‌ها شناسایی شدند و فرضیات بر اساس این شاخص‌ها تدوین گردید و در نهایت با استفاده از تکنیک‌های آماری تمامی فرضیات مطرح شده به اثبات رسانده شد و فرضیات در قالب آموزش شهروندان - ارتقا مشارکت شهروندی - تمرکززدایی - ایجاد مدیریت یکپارچه شهری ارائه گردید و تاثیرگذاری تمامی این شاخص‌ها اثبات گردید.

کلمات کلیدی: مدیریت شهری، پایداری شهری، آموزش شهروندان، ارتقا مشارکت شهروندی، تمرکززدایی

۱. رئیس اداره مالی و درآمد سازمان باغستان‌های سنتی شهرداری قزوین maliakbariz@yahoo.com

۲. رئیس اداره مالی سازمان پایانه های مسافربری شهرداری قزوین. mmsh1414@yahoo.com

۳. رئیس اداره مرکز داده سازمان فناوری اطلاعات و ارتباطات شهرداری قزوین samerehassanpour@gmail.com

۴. رئیس اداره امنیت ارتباطات و اطلاعات سازمان آتش نشانی و خدمات ایمنی شهرداری قزوین mofidi.sm@gmail.com

۱. مقدمه

امروزه مدیریت شهری در جهان تحول اساسی یافته و شهرها مدیریت می‌شوند تا بتوانند رفاه و آسایش ساکنان خود را تامین کنند چرا که مدیریت شهری دارای تشکیلات وسیع است و نقش مهمی در موفقیت برنامه‌ها و طرح‌های توسعه شهری بر عهده دارد. مدیریت شهری به زبان در کالبد و اجتماع شهر است. شهر به عنوان پیچیده‌ترین ساده تمام مراحل پیاده‌سازی مصنوع دست بشر نیازمند مدیریت با دارا بودن طیفی از ادراک و پیچیدگی است. امروزه مدیریت شهرها تحول یافته است. شهرها برای رفاه و آسایش بیشتر شهروندان مدیریت می‌شوند. مدیریت شهری نقش مهمی در موفقیت و برنامه‌ها و طرح‌های توسعه شهری بر عهده دارند این موضوع بخصوص در ارتباط با توسعه شهری اهمیت می‌یابد (حیدری، ۱۴۰۱). توسعه پایدار کالبدی و اجتماعی، اقتصادی توسعه را شامل می‌گردد، که ارائه راه‌حلهایی در مقابل الگو سنتی و بتواند از بروز مسائلی همچون نابودی منابع طبیعی اکو سیستم‌ها، رواج بی‌عدالتی‌ها، آلودگی، افزایش بی‌رویه‌ی تخریب جمعیت و پایین آمدن کیفیت زندگی انسانها جلوگیری کند.

شهر به عنوان یک منبع توسعه مطرح است و جایگاه مدیریت شهری در روند توسعه شهر و بهبود سکونتگاههای شهری نقش بسیار مهم و تعیین‌کننده دارد توسعه سریع شهری، در چند دهه معاصر از ابعاد و ... زندگی بشر را تحت تاثیر قرار داده است. مطرح شدن مختلف اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی، سیاسی، محیط توسعه پایدار، به عنوان شعار اصلی هزاره سوم نیز ناشی از اثرات شهرها بر گسترده زیست کره و ابعاد مختلف زندگی انسانی است. بدون شک بحث از پایداری و توسعه پایدار بدون توجه به شهرنشینی بی‌معنی خواهد بود. طی صد سال اخیر، شهرها درصد زیادی از جمعیت جهان را به سوی خود جذب کرده‌اند. برای اولین بار در تاریخ تعداد کسانی در شهرها زندگی می‌کنند، به همان اندازه افراد ساکن در بیرون از شهرها رسیده است. توسعه پایدار و توسعه پایداری شهری طی دهه نوین و مسلطی در ادبیان نظری علمی رایج در باب توسعه‌ی اخیر به تدریج به پارادایم و برنامه‌ریزی شهری تبدیل شده است. این پارادایم اگر چه ناظر به برداشته‌ها و تفسیرهای گوناگون می‌باشد. اما در مجمع بر پایداری و استمرار توسعه برای همگان و نسل‌های آینده طی زمان و بر همه جانبه‌نگری ابعاد پیچیده اقتصادی، اجتماعی و زیست محیطی فرایند توسعه در سطح یک کشور تاکید دارد (خاکسار، ۱۳۹۹).

در این روزهای تغییر و تحول، هرروز خبرهای جدیدی از انتصابات و رویکردها و دیدگاه‌های نو مطرح می‌شود. این تغییرات و رویکردهای جدید در نوع خودش مثبت و امیدبخش است. اما چیزی که تقریباً مورد غفلت و یا در حاشیه واقع شده است آغاز به کار دور جدید (پنجم) شوراهای اسلامی شهر و روستا است که تغییرات رویکردی و مدیریتی آن می‌تواند نقش مهمی در رفع نیازها و افزایش رضایتمندی شهروندان ایفا نماید.

با عنایت به اهمیت این جایگاه، در قانون اساسی نظام جمهوری اسلامی چندین اصل به شوراها اختصاص یافته است بطوری که فصل هفتم این قانون که برتریت آن بر سایر قوانین از منظر حقوقی مبرهن می‌باشد، به امر شوراها پرداخته و به نوعی دموکراسی و اراده مردم را در اراده امور جامعه پذیرفته است که حدود ۷ اصل آن به این امر پرداخته است. مطابق اصل یکصدم قانون اساسی این چنین مقرر می‌دارد:

«برای پیشبرد سریع برنامه‌های اجتماعی، اقتصادی، عمرانی، بهداشتی، فرهنگی، آموزشی و سایر امور رفاهی از طریق همکاری مردم با توجه به مقتضیات محلی، اداره امور هر روستا، بخش، شهر، شهرستان یا استان با نظارت شورایی به نام شورای ده، بخش، شهر، شهرستان یا استان صورت می‌گیرد که اعضای آن را مردم همان محل انتخاب می‌کنند. شرایط انتخاب‌کنندگان و انتخاب‌شوندگان و حدود وظایف و اختیارات و نحوه انتخاب و نظارت شوراها مذکور و سلسله مراتب آن‌ها را که باید با رعایت اصول وحدت ملی و تمامیت ارضی و نظام جمهوری اسلامی و تابعیت حکومت مرکزی باشد قانون معین می‌کند.»

در ایران حدود ۱۲۰۰ شهر وجود دارد که ۴۰ شهر آن بالای ۲۰۰ هزار نفر جمعیت دارند و مابقی جمعیتی کمتر از این مقدار دارند. بیش از هفتاد درصد جمعیت کشور در شهرها زندگی می‌کنند. فارغ از تعاریف جامعه‌شناختی و شهرسازی، شهرها بستری برای زندگی جمعی و رفع نیازهای اجتماعی هستند.

در شهرها مردم کار و تلاش، استراحت و تفریح می‌کنند. شورای شهر و شهرداری، نهاد عمومی غیردولتی هستند و شهردار که منتخب شورای شهر است، وظیفه دارد شهر را در چارچوب اسناد و قوانین فرادستی اداره نماید.

عمده محورهای تلاش شورای شهر و شهرداری عبارتند از: عمران و آبادانی شهر، نظافت و زیبایی شهری، خدمات شهری و حمل و نقل عمومی، فضای سبز، اوقات فراغت و فرهنگ شهروندی و آسیب‌های اجتماعی و غیره که البته نظارت بر ساخت و ساز، انتقال زباله‌های شهری و آسفالت نیز جزئی از وظایف یک شهردار محسوب می‌شود. مهمترین دغدغه‌ای که موجبات تمعق و توجه جدی صاحب‌نظران و برنامه‌ریزان شهری را به مفهوم توسعه پایدار شهری جلب نموده، واقعیت رشد شتابان شهرنشینی در جهان امروز از یکسو و رشد حیرت‌آور چشم‌گیر کلان شهرها می‌باشد. در ترسیم الگو توسعه پایدار شهری محورهایی چون پایداری اقتصادی، پایداری اجتماعی، و فرهنگی و پایداری زیست محیطی نقش راهبردی دارند. در این میان پرداختن به مقوله مدیریت شهری مهم می‌باشد از آنجایی که بین مدیریت شهری و توسعه پایدار شهری رابطه تنگاتنگی وجود شهرنشینی یا شهری شدن پایدار، آنچنان شهری شدنی است که از یکسو، امکان زندگی مطابق با کرامت انسانی رادر شهرهای موجود و آینده برای نسل‌هایی که از پی یکدیگر می‌آیند، فراهم می‌کند و از سویی دیگر با ملاحظات زیست‌محیطی همساز و دوستدار محیط است. بدینسان، شهری شدن و شهرنشینی پایدار، توسعه اجتماعی-اقتصادی شهری را به شکلی پیش می‌برد که حفظ محیط زیست و منابع زمین منجر می‌شود و از نابودی محیط طبیعی ممانعت به عمل می‌آورد (رحمانی، ۱۴۰۰). به سخن دیگر، شهری شدن و شهرنشینی پایدار برپایه و هماهنگی با ظرفیت اکوسیستم با نظام طبیعی شکل می‌گیرد و توسعه می‌یابد.

- فرضیات تحقیق

آموزش شهروندان بر پایداری شهری شهرقزوین تاثیرگذار است.
ارتقا مشارکت شهروندی بر پایداری شهری شهرقزوین تاثیرگذار است.
تمرکززدایی بر پایداری شهری شهرقزوین تاثیرگذار است.
ایجاد مدیریت یکپارچه شهری بر پایداری شهری شهرقزوین تاثیرگذار است.

۲. مروری بر ادبیات و پیشینه تحقیق

تحقیقی تحت عنوان نقش مدیریت شهری در توسعه پایدار شهری با تاکید بر جایگاه شهرداری‌ها در سال ۱۳۹۹ توسط نصرالهی انجام گردید و نتایج به شکل زیر ارائه گردید.
مدیریت، عامل اصلی و حیات بخش هر سازمان و نهادی است. مدیریت شهری در شهرها عهده‌دار موضوعات مرتبط با حیات شهری است، دستیابی به توسعه پایدار شهری به منظور ایجاد شهری مناسب زندگی حال و آینده شهروندان یعنی ایجاد شهر پایدار، مأموریت خطیر و الزام آور مدیریت شهری محسوب می‌گردد. هدف اصلی توسعه پایدار شهری، تأمین نیازهای اساسی، بهبود سطح زندگی، اداره بهتر اکوسیستم‌ها و آینده امن بیان شده است. پایداری در ابعاد اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، زیست محیطی و کالبدی مستلزم به کارگیری سیستم مدیریتی کارآمد است. از جمله نهادهای تاثیرگذار در امر مدیریت و توسعه ی پایدار شهری شهرداری‌ها هستند. این مقاله ضمن پرداختن به بیان روشنتری از مفهوم مدیریت شهری و توسعه پایدار، به بررسی نقش شهرداری‌ها به عنوان یکی از ارکان اصلی مدیریت شهری در توسعه پایدار شهر می‌پردازد. در این راستا از تکنیک مطالعه اسنادی جهت گردآوری داده‌ها و از روش توصیفی استفاده شده است. نتایج حاصل از تحقیق نشان می‌دهد رسیدن به توسعه‌ی پایدار شهری نیازمند به کارگیری ابزارها و سلیقه‌ها و نیروهای متفاوت تشکیل دهند سیستم شهر است. در مدیریت شهری، شهرداری اداره امور شهر، شهروندان مشارکت در اجرای امور و قوانین، شورای اسلامی شهر نظارت و هماهنگی بر فعالیت‌ها و بخش خصوصی پشتیبانی و همکاری با سازمان‌های مذکور را عهده‌دار است که در نتیجه این همکاری‌ها و هماهنگی‌ها منجر به توسعه و عمران شهر می‌شود. ارتقاء مشارکت شهروندی، تمرکززدایی فعالیت‌ها، ایجاد مدیریت یکپارچه شهری، افزایش اعتماد شهروندان، آگاه‌سازی و آموزش شهروندی از جمله فعالیت‌های موثری است که شهرداری‌ها در راستای تحقق توسعه پایدار شهری می‌توانند بکار گیرند.
تحقیقی تحت عنوان بررسی مدیریت شهری و نقش آن در توسعه پایدار شهری در سال ۱۳۹۹ توسط دوستان انجام گردید و نتایج به شکل زیر ارائه گردید.

مدیریت شهری به زبان ساده تمام مراحل پیاده‌سازی در کالبد و اجتماع شهر است. شهر به عنوان پیچیده‌ترین مصنوع دست بشر نیازمند مدیریت بادارا بودن طیفی از ادراک و پیچیدگی است. امروزه مدیریت شهرها تحول یافته است. شهرها برای رفاه و آسایش بیشتر شهروندان مدیریت می‌شوند. مدیریت شهری نقش مهمی در موفقیت و برنامه‌ها و طرح‌های توسعه شهری بر عهده دارند این موضوع بخصوص در ارتباط با توسعه شهری اهمیت می‌یابد. توسعه پایدار ارائه راه‌حل‌هایی در مقابل الگو سنتی و کالبدی و اجتماعی، اقتصادی توسعه را شامل می‌گردد، که بتواند از بروز مسائلی همچون نابودی منابع طبیعی، تخریب اکوسیستم‌ها، رواج بی‌عدالتی‌ها، آلودگی، افزایش بی‌رویه جمعیت و پایین آمدن کیفیت زندگی انسانها جلوگیری کند. این پژوهش مفهوم مدیریت شهری، ارتباط میان توسعه پایدار و مدیریت شهری را مورد تحلیلی و جمع‌آوری اطلاعات به روش کتابخانه‌ای و بررسی قرار می‌دهد. روش تحقیق در این پژوهش توصیفی میدانی انجام شده است.

تحقیقی تحت عنوان بررسی نقش مدیریت شهری در توسعه پایدار در سال ۱۴۰۰ توسط کاظمی قراجه انجام گردید و نتایج به شکل زیر ارائه گردید.

موضوع توسعه شهری در دهه‌های اخیر در کشورهای پیشرفته ابعاد جدیدی یافته و از جنبه کمی به کیفی تغییر جهت داده است، بدین معنا که در بیشتر کشورها توجه طراحان و برنامه‌ریزان در حوزه توسعه شهری ارزش کمی در پیرامون شهر به ارتقای کیفیت فضاهای موجود تغییر یافته است. یکی از مهم ترین عوامل در نظام‌های هدایت توسعه چند دهه اخیر، نحوه استفاده از منابع ماده و انرژی و پایداری آنها می‌باشد. در این میان توسعه پایدار شهری توسعه‌ای همه جانبه و ناظر بر ابعاد مختلف است و ضرورت پرداختن به مدیریت شهری از آنجایی مهم تلقی می‌شود که وابستگی متقابل میان مدیریت شهری و توسعه پایدار اجتناب‌ناپذیر است. در این راستا مدیریت شهری با هدف ارتقای شرایط کار و زندگی همه جمعیت شهر با توجه به افراد و گروه‌های کم درآمد، تشویق توسعه اقتصادی و اجتماعی پایدار و حفاظت از محیط کالبدی شهر می‌تواند نقش آفرین باشد.

تحقیقی تحت عنوان نقش مدیریت شهری در دستیابی به توسعه پایدار گردشگری شهری (مطالعه موردی - شهر کرمانشاه) در سال ۱۴۰۱ توسط تقوایی و صفراآبادی انجام گرفت و نتایج به شکل زیر ارائه گردید.

امروزه مدیریت شهری تحول یافته است. شهرها برای رفاه و آسایش بیش تر شهروندان مدیریت می‌شوند. مدیریت شهری، نقش مهمی در موفقیت برنامه‌ها و طرح‌های توسعه شهری، به عهده دارد. این موضوع، به خصوص در ارتباط با توسعه پایدار بیش تر اهمیت می‌یابد. شهرها به علت دارا بودن جاذبه‌های طبیعی، تاریخی و فرهنگی، از مقاصد گردشگری محسوب می‌شوند. توسعه گردشگری شهری آثار مثبت و منفی اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و زیست محیطی به دنبال دارد، ایجاد تعادل در این زمینه، به گونه‌ای که آثار مثبت بیش از آثار منفی باشد، نیازمند اتخاذ سیاست‌های مدیریتی قوی است. بنابراین، پایداری در گردشگری شهری، مستلزم توجه نظام‌مند به ابعاد فنی، فرهنگی، سیاسی، اقتصادی، تاریخی و زیست‌محیطی است تا استفاده از جاذبه‌های گردشگری، مطابق با نیاز امروز و حفظ و ماندگاری این منابع برای آیندگان باشد. هدف مقاله حاضر، بررسی متغیرهای ضروری عملکرد مدیریت شهری، در ارتباط با توسعه گردشگری پایدار شهری در شهر کرمانشاه است. نتایج حاکی از آن است که بین مدیریت یک پارچه شهری و همکاری‌های متقابل مدیران شهری و مردم محلی با دستیابی به توسعه پایدار گردشگری شهری رابطه مثبت و مستقیم وجود دارد، یعنی هر مقدار مدیریت شهری هماهنگ تر باشد و ارتباطات بیش تر بین مدیریت شهری و مردم محلی برقرار شود، به همان اندازه امکان دستیابی به توسعه پایدار گردشگری شهری بیش تر خواهد شد.

تحقیقی تحت عنوان مدیریت و توسعه پایدار شهر در سال ۲۰۲۲ توسط استفان انجام گردید و نتایج به شکل زیر ارائه گردید. پرداختن به مدیریت شهری مستلزم ایجاد شرایط قانونی و ساختارهای سازمانی و اداری جدیدی در کشور است. از جمله اینکه به جایی قوانین کنونی شهرداری، قوانین جامعی تحت عنوان قوانین شهر، تدوین و اجرا گردد، نه آنکه شهرداری‌ها همچون شرایط فعلی قادر به مداخله در ایجاد امنیت شهری، کنترل بازار، اقتصاد شهری، مدیریت زمین، تولید مسکن شهری و امور دیگر نباشد.

تحقیقی تحت عنوان مدیریت شهری در سال ۲۰۲۲ توسط یات انجام گردید و نتایج به شکل زیر ارائه گردید. مدیریت شهری نقش مهمی در موفقیت برنامه‌ها و طرح‌های توسعه شهری دارد و موظف است برای شهروندان برنامه‌ریزی‌های مطلوب داشته و فعالیت‌های شهری را سازمان‌دهی کند همچنین بر فعالیت‌های انجام شده نظارت کرده و برای انجام بهینه

امور ایجاد انگیزه کند. یکی دیگر از اهداف مدیریت شهری، ارتقای شرایط کار و زندگی جمعیت شهر، تشویق به توسعه اقتصادی و اجتماعی پایدار و حفاظت از محیط کالبدی است و انجام چنین اموری به آگاهی از اصول مدیریت برنامه‌ریزی، افزایش مشارکت شهروندان باز می‌گردد.

۳. روش بررسی پژوهش

برای بررسی ابعاد تحقیق از منظر روش تحقیق و هدف، این تحقیق براساس دسته‌بندی تحقیقات از نظر اهداف، تحقیق کاربردی محسوب می‌شود. براساس روش تحقیق، این پژوهش از نظر دسته‌بندی تحقیقات، تحقیقی از نوع پیمایشی می‌باشد، زیرا در تحقیق پیمایشی با استفاده از پرسشنامه‌ها که ابزار گردآوری اطلاعات می‌باشند، داده‌ها را از سطح کیفی به کمی آورده شده و در تحقیق پیمایشی این اعداد و ارقام هستند که متغیر کیفی را به متغیر کمی تبدیل می‌کند و تحقیق پیمایشی به دنبال کشف رابطه بین متغیرهاست.

۴. بررسی و مطالعات

۴-۱. آزمون نرمال بودن داده‌ها

پیش از استفاده از آزمون‌های آماری پژوهش ابتدا باید آزمون نرمال بودن داده انجام شود. زیرا قبل از هرگونه آزمونی که با فرض نرمال بودن داده‌ها صورت می‌گیرد باید از نرمال بودن داده اطمینان حاصل شود. هنگام بررسی نرمال بودن داده‌ها، فرض صفر مبتنی بر اینکه توزیع داده‌ها نرمال است در سطح خطای ۵٪ آزمون می‌شود. بنابراین اگر مقدار معناداری بزرگتر مساوی ۱/۹۶ بدست آید، در این صورت دلیلی برای رد فرض صفر وجود نخواهد داشت. به عبارت دیگر توزیع داده‌ها نرمال خواهد بود. فرض نرمال بودن داده‌ها در سطح معناداری ۵٪ با تکنیک کولموگروف-اسمیرنوف آزمون شده است. برای آزمون نرمال بودن داده‌ها فرض‌های آماری به صورت زیر تنظیم می‌شود: چون تحقیقات مبتنی بر مدل ساختاری مبتنی بر فرض نرمال بودن داده‌ها هستند بنابراین نخست آزمون نرمال بودن صورت گرفته است. در تحلیل عاملی تأییدی و مدلیابی معادلات ساختاری نیازی به نرمال بودن تمامی داده‌ها نیست بلکه باید عامل‌ها (سازه‌ها) نرمال باشند (الیوت، ۲۰۲۱).

جدول ۱. آزمون نرمال بودن

متغیرهای پژوهش	تعداد	سطح معناداری	آماره آزمون	وضعیت
آموزش شهروندان	۳۸۴	۰/۰۸۱	۰/۰۵۶	نرمال
ارتقا مشارکت شهروندی	۳۸۴	۰/۰۶۲	۰/۰۴۵	نرمال
تمرکززدایی	۳۸۴	۰/۰۸۲	۰/۰۳۶	نرمال
ایجاد مدیریت یکپارچه شهری	۳۸۴	۰/۰۱۴	۰/۰۲۱	نرمال

براساس نتایج مندرج در جدول ۱ در تمامی موارد همانطور که نتایج نشان می‌دهد سطح معناداری sig برای تمام متغیرها از ۰/۰۵ بیشتر هستند. بنابراین می‌توان با اطمینان ۹۵ درصد بیان کرد که داده‌ها از نظر توزیع نرمال بوده و محقق در تجزیه و تحلیل می‌تواند از روش پارامتریک استفاده کند. بنابراین دلیلی برای رد فرض صفر وجود ندارد یعنی توزیع داده‌های سنجش هریک از ابعاد نرمال است.

۴-۲. تکنیک حداقل مربعات جزئی و آزمون فرضیه‌های تحقیق

در این فصل مبانی نظری مربوط به روش حداقل مربعات جزئی به طور مشروح ارائه خواهد شد. روش معادلات ساختاری با رویکرد حداقل مربعات جزئی (PLS-SEM) توسط وُلْد^۳ (۱۹۹۷) ابداع گردید و در ادامه نسخه‌ی پیشرفته‌تر این روش توسط لُمولر^۴ (۱۹۹۸) ارائه گشت. PLS-SEM یکی از رویکردهای نسل دوم مدل سازی معادلات ساختاری است و در مقایسه با روش‌های نسل اول که کواریانس محور بودند مزیت‌هایی را داراست. (مک کرچر، ۲۰۱۹)

در اینجا از روش نسل دوم روش مدل‌سازی معادلات ساختاری روش‌های مولفه محور که بعداً به روش حداقل مربعات جزئی (PLS) تغییر نام داده‌اند استفاده شده است که این روش توسط وُلْد در سال (۱۹۹۷) ابداع گردیده است. روش PLS از دو مرحله اصلی تشکیل شده است:

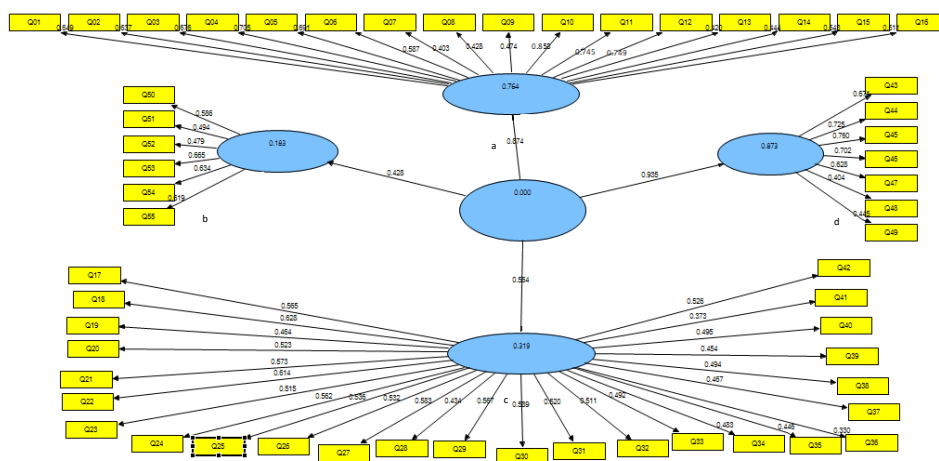
(۱) بررسی برازش مدل‌های اندازه‌گیری، مدل ساختاری.

(۲) آزمون روابط میان سازه‌ها.

۵- تحلیل یافته‌های پژوهش

۵-۱. تحلیل عاملی تأییدی متغیرهای تحقیق

قبل از شدن به مرحله آزمون فرضیات و مدل‌های مفهومی تحقیق لازم است تا از صحت مدل‌های اندازه‌گیری متغیر مستقل و متغیر وابسته اطمینان حاصل شود. لذا در ادامه مدل‌های اندازه‌گیری این دو متغیر به ترتیب آورده می‌شود که این کار توسط تحلیل عاملی تأییدی مرتبه اول صورت گرفته است. تحلیل عاملی تأییدی یکی از قدیمی‌ترین روش‌های آماری است که برای بررسی ارتباط بین متغیرهای مکنون (عامل‌های بدست آمده) و متغیرهای مشاهده شده (سوالات) به کار برده می‌شود و بیانگر مدل اندازه‌گیری است. شکل ۱ و ۲ تحلیل عاملی تأییدی متغیرهای تحقیق را نشان می‌دهد. بارهای عاملی مدل در حالت تخمین غیراستاندارد و استاندارد میزان تأثیر هر کدام از متغیرها و یا گویه‌ها را در توضیح و تبیین واریانس نمرات متغیر یا عامل اصلی نشان می‌دهد. به عبارت دیگر بار عاملی نشان دهنده میزان همبستگی هر متغیر مشاهده شده (سوال پرسشنامه) با متغیر مکنون (عامل‌ها) می‌باشد. در صورتی که مقدار آماره آزمون سنجش معنی‌داری متغیر از ۱,۹۶ بالاتر باشد، نشان دهنده این است که گویه در نظر گرفته شده معنی‌دار است و در غیر این صورت گویه حذف می‌شود.

شکل ۱. ضریب بار عاملی بررسی نقش مدیریت شهری شهرداری‌ها بر پایداری شهری (مورد مطالعه شهر قزوین)

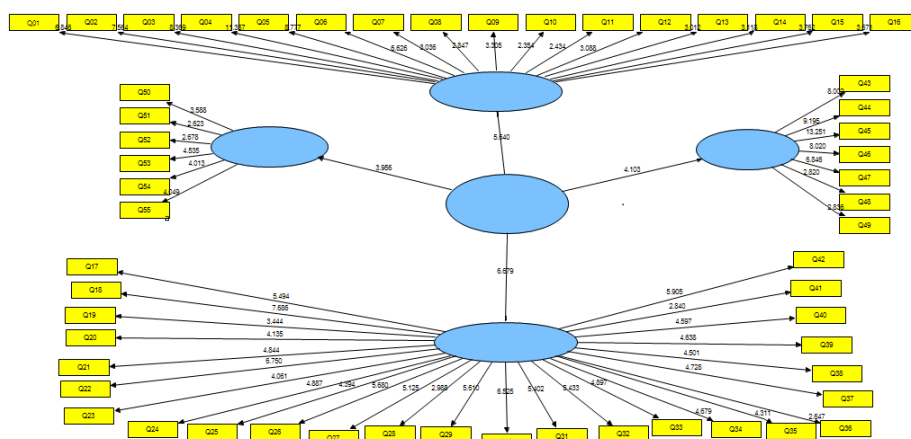
^۱Partial least square

^۲world

^۳lohmler

^۴component-based SEM techniques

بررسی نقش مدیریت شهری شهرداری‌ها بر پایداری شهری

شکل ۲ ضریب معناداری t-value بررسی نقش مدیریت شهری شهرداری‌ها بر پایداری شهری (مورد مطالعه شهر قزوین)

جدول ۲. خلاصه نتایج تحلیل عاملی تاییدی (مدل اندازه‌گیری) مقیاس مورد استفاده

نتیجه	معناداری	ضریب بار عاملی	گویه	نتیجه	معناداری	ضریب بار عاملی	گویه
قابل قبول	۲/۹۸۸	۰/۵۶۷	Q29	قابل قبول	۶/۸۴۵	۰/۶۴۹	Q1
قابل قبول	۶/۵۲۵	۰/۵۳۹	Q30	قابل قبول	۷/۵۶۴	۰/۶۳۷	Q2
قابل قبول	۵/۴۰۲	۰/۶۲۰	Q31	قابل قبول	۸/۳۶۹	۰/۶۷۶	Q3
قابل قبول	۵/۴۳۳	۰/۵۱۱	Q32	قابل قبول	۱۱/۳۶۷	۰/۷۰۵	Q4
قابل قبول	۴/۸۹۷	۰/۴۹۲	Q33	قابل قبول	۸/۷۷۷	۰/۶۹۱	Q5
قابل قبول	۴/۶۷۹	۰/۴۹۲	Q34	قابل قبول	۶/۶۲۶	۰/۵۸۷	Q6
قابل قبول	۴/۷۲۸	۰/۴۸۳	Q35	قابل قبول	۳/۰۳۶	۰/۴۰۳	Q7
قابل قبول	۴/۵۰۱	۰/۴۸۳	Q36	قابل قبول	۲/۸۴۷	۰/۴۲۸	Q8
قابل قبول	۴/۶۳۸	۰/۴۵۷	Q37	قابل قبول	۳/۳۰۵	۰/۴۷۴	Q9
قابل قبول	۴/۵۹۷	۰/۴۹۴	Q38	قابل قبول	۲/۳۵۴	۰/۸۵۸	Q10
قابل قبول	۲/۸۴۰	۰/۴۵۴	Q39	قابل قبول	۲/۴۳۴	۰/۷۴۴	Q11
قابل قبول	۵/۹۰۵	۰/۴۹۵	Q40	قابل قبول	۳/۰۸۸	۰/۸۵۸	Q12
قابل قبول	۴/۵۱۲	۰/۴۷۳	Q41	قابل قبول	۳/۰۱۲	۰/۷۵۹	Q13
قابل قبول	۵/۱۲۵	۰/۵۲۶	Q42	قابل قبول	۳/۷۶۲	۰/۴۲۰	Q14
قابل قبول	۸/۰۰۲	۰/۶۷۱	Q43	قابل قبول	۳/۶۷۱	۰/۶۴۸	Q15
قابل قبول	۹/۱۹۵	۰/۷۲۵	Q44	قابل قبول	۳/۶۷۸	۰/۶۱۱	Q16
قابل قبول	۱۳/۲۵۱	۰/۷۶۰	Q45	قابل قبول	۵/۴۹۴	۰/۵۵	Q17
قابل قبول	۸/۰۲۰	۰/۷۰۲	Q46	قابل قبول	۷/۶۸۶	۰/۶۲۸	Q18
قابل قبول	۶/۸۴۶	۰/۶۲۸	Q47	قابل قبول	۳/۴۴۴	۰/۶۴۶	Q19
قابل قبول	۲/۸۲۰	۰/۴۰۴	Q48	قابل قبول	۴/۱۳۵	۰/۵۲۳	Q20
قابل قبول	۲/۸۳۵	۰/۴۴۵	Q49	قابل قبول	۴/۸۴۴	۰/۵۷۳	Q21
قابل قبول	۳/۵۸۸	۰/۵۸۶	Q50	قابل قبول	۶/۷۵۰	۰/۶۱۴	Q22
قابل قبول	۲/۶۲۳	۰/۴۹۴	Q51	قابل قبول	۴/۰۵۱	۰/۵۱۵	Q23
قابل قبول	۲/۶۷۸	۰/۴۷۹	Q52	قابل قبول	۴/۸۸۷	۰/۵۶۲	Q24
قابل قبول	۴/۵۳۵	۰/۶۶۵	Q53	قابل قبول	۴/۳۹۴	۰/۵۳۶	Q25
قابل قبول	۴/۰۱۳	۰/۶۳۴	Q54	قابل قبول	۴/۶۸۰	۰/۵۳۲	Q26
قابل قبول	۴/۰۴۹	۰/۶۱۹	Q55	قابل قبول	۵/۶۸۰	۰/۵۸۳	Q27
				قابل قبول	۵/۱۲۵	۰/۴۳۴	Q28

۶. یافته‌ها

– قدرت تاثیر عامل (متغیر پنهان) و متغیر قابل مشاهده بوسیله بار عاملی نشان داده می‌شود. بار عاملی مقداری بین صفر و یک است. اگر بار عاملی کمتر از $0/4$ باشد رابطه ضعیف در نظر گرفته شده و از آن صرف نظر می‌شود. بار عاملی بین $0/4$ تا $0/6$ قابل قبول است و اگر بزرگتر از $0/6$ باشد خیلی مطلوب است.

۲– زمانیکه همبستگی متغیرها شناسائی گردید باید آزمون معناداری صورت گیرد. برای بررسی معناداری همبستگی‌های مشاهده شده از روش‌های خودگردان سازی (بوت استراپ)^۱ و یا برش متقاطع جک نایف^۲ استفاده می‌شود. در این مطالعه از روش خودگردان سازی استفاده شده است که آماره t را به دست می‌دهد. در سطح خطای 5% اگر مقدار آماره بوت استرایپینگ t -value بزرگتر از $1/96$ باشد همبستگی‌های مشاهده شده معنادار است.

روایی همگرا: معیار AVE نشان‌دهنده میانگین واریانس به اشتراک گذاشته شده بین هر سازه با شاخص‌های خود است. به بیان ساده‌تر AVE میزان همبستگی یک سازه با شاخص‌های خود را نشان می‌دهد که هر چه میزان همبستگی بیشتر شود برازش نیز بیشتر است. در مورد AVE مقدار بحرانی $0/5$ است بدین معنی که مقدار AVE بالای $0/5$ روایی همگرای قابل قبول را نشان می‌دهند.

جدول ۳. روایی همگرا مربوط به متغیرها

ردیف	متغیر	مقدار روایی همگرا
۱	آموزش شهروندان	$0/800722$
۲	ارتقا مشارکت شهروندی	$0/665395$
۳	تمرکززدایی	$0/740608$
۴	ایجاد مدیریت یکپارچه شهری	$0/594543$

جدول ۴. خلاصه نتایج تحلیل عاملی تاییدی (مدل ساختاری) مقیاس مورد استفاده

فرضیات تحقیق	بار عاملی	معناداری	نتیجه گیری
آموزش شهروندان بر پایداری شهری شهرقزوین تاثیر گذار است	$0/874$	$5/640$	تایید
ارتقا مشارکت شهروندی بر پایداری شهری شهرقزوین تاثیر گذار است	$0/428$	$3/956$	تایید
تمرکززدایی بر پایداری شهری شهرقزوین تاثیر گذار است	$0/564$	$6/679$	تایید
ایجاد مدیریت یکپارچه شهری بر پایداری شهری شهرقزوین تاثیر گذار است	$0/935$	$4/103$	تایید

–آزمون فرضیات

فرضیه اول: آموزش شهروندان بر پایداری شهری شهرقزوین تاثیر گذار است. با توجه به شکل ۳ آموزش شهروندان بر پایداری شهری شهرقزوین را نشان می‌دهد که بین این دو متغیر $5/640$ رابطه معناداری وجود دارد و همچنین با توجه به شکل ۴ شدت رابطه بین عوامل $0/874$ است که مورد تایید قرار می‌گردد، تاثیر مثبت دارد، هر چقدر آموزش شهروندان بهتر باشد پایداری شهری ارتقاء می‌یابد و نتیجه بدست آمده این می‌باشد که آموزش شهروندان بر پایداری شهری شهرقزوین تاثیر گذار است.

فرضیه دوم: ارتقا مشارکت شهروندی بر پایداری شهری شهرقزوین تاثیر گذار است.

با توجه به شکل ۳ ارتقا مشارکت شهروندی بر پایداری شهری شهرقزوین را نشان می‌دهد که بین این دو متغیر $3/956$ رابطه معناداری وجود دارد و همچنین با توجه به شکل ۴ شدت رابطه بین عوامل $0/428$ است که مورد تایید قرار می‌گردد و تاثیر مثبت دارد، هر چقدر ارتقا مشارکت شهروندی بهتر باشد پایداری شهری ارتقاء می‌یابد و نتیجه بدست آمده این می‌باشد که ارتقا مشارکت شهروندی بر پایداری شهری شهرقزوین تاثیر گذار است.

^۱Bootstrap

^۲Jackknife

فرضیه: سوم تمرکززدایی بر پایداری شهری شهرقزوین تاثیرگذار است. با توجه به شکل ۴ تمرکززدایی بر پایداری شهری شهرقزوین را نشان می‌دهد که بین این دو متغیر ۶/۶۷۹ رابطه معناداری وجود دارد و همچنین با توجه به شکل ۴ شدت رابطه بین عوامل ۰/۵۶۴ است که مورد تایید قرار می‌گردد و تاثیر مثبت دارد، هرچقدر تمرکززدایی - بهتر باشد پایداری شهری ارتقاء می‌یابد و نتیجه بدست آمده این می‌باشد تمرکززدایی بر پایداری شهری شهر قزوین تاثیرگذار است.

فرضیه چهارم: ایجاد مدیریت یکپارچه شهری بر پایداری شهری شهر قزوین تاثیرگذار است. با توجه به شکل ۳ ایجاد مدیریت یکپارچه شهری بر پایداری شهری را نشان می‌دهد که بین این دو متغیر ۴/۱۰۳ رابطه معناداری وجود دارد و همچنین با توجه به شکل ۴ شدت رابطه بین عوامل ۰/۹۳۵ است که مورد تأیید قرار می‌گردد و تأثیر مثبت دارد، هرچقدر ایجاد مدیریت یکپارچه ابعاد مطرح شده بهتر باشد پایداری شهری ارتقاء می‌یابد و نتیجه بدست آمده این می‌باشد که ایجاد مدیریت یکپارچه شهری بر پایداری شهری شهر قزوین تأثیرگذار است.

روش معیار Q2 این معیار توسط استون گیزر (۱۹۷۵) معرفی شد و قدرت پیش‌بینی مدل را مشخص می‌سازد؛ یعنی مدلهایی که دارای برازش بخش ساختاری قابل قبولی هستند، باید قابلیت پیش‌بینی مدل به ترتیب شاخص‌های مربوط به سازه‌های درون‌زای مدل را داشته باشند. مقادیر ۰/۱۹۹ نشان از قابلیت پیش‌بینی ضعیف، متوسط و قوی دارند (لازم به یادآوری است که برای متغیرهای برون‌زا این مقدار ارایده نمی‌گردد) با توجه به اینکه مقدار Q2 برای متغیر درون‌زا در جدول آمده است بالاتر از ۰/۳۳ می‌آشد؛ بنابراین می‌توان گفت، مدل ساختاری از قدرت پیش‌بینی لازم برخوردار است و در حد قابل قبول می‌باشد.

جدول ۵. معیار Q2 برای مدل ساختاری تحقیق

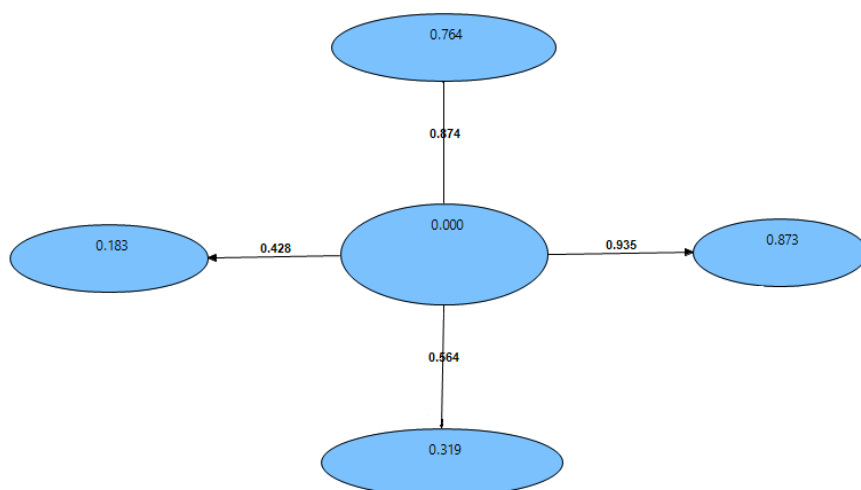
	SSO	SSE	$Q2=(1-SSE/SSO)$
آموزش شهروندان	36۲.000	113.125	۰/۸۴۵
ارتقا مشارکت شهروندی	362.000	156.123	۰/۸۶۴
تمرکززدایی	362.000	143.076	۰/۹۵۴
ایجاد مدیریت یکپارچه شهری	362.000	107.085	۰/۸۵۹

معیار R squares یا R² معیاری است که برای متصل کردن بخش اندازه‌گیری و بخش ساختاری مدلسازی معادلات ساختاری به کار می‌رود و نشان از تأثیری دارد که یک متغیر برون‌زا بر یک متغیر درون‌زا می‌گذارد. نکته‌ی ضروری در اینجا این است که R² تنها برای سازه‌های درون‌زا (وابسته) مدل محاسبه می‌گردد و در مورد سازه‌های برون‌زا مقدار این معیار صفر است. هر چه قدر مقدار R² مربوط به سازه‌های درون‌زا یک مدل بیشتر باشد نشان از برازش بهتر مدل است.

معیار Redundancy این معیار از حاصل ضرب مقادیر اشتراکی (communality) سازه‌ها در مقادیر R² مربوط به آنها به دست می‌آید و نشانگر مقدار تغییرپذیری شاخص‌های یک سازه‌ی درون‌زا است که از یک یا چند سازه‌ی برون‌زا تاثیر می‌پذیرد.

جدول ۶. معیار Redundancy

Communality	عوامل
۰/۲۸۰	آموزش شهروندان
۰/۲۶۵	ارتقا مشارکت شهروندی
۰/۳۴۰	تمرکززدایی
۰/۴۰۰	ایجاد مدیریت یکپارچه شهری

شکل ۳. ضریب بار عاملی طراحی و تدوین مدلی جهت بررسی نقش مدیریت شهری شهرداری‌ها بر پایداری شهری

۷. نتیجه‌گیری

نگرش جامع به سیاست‌ها، برنامه‌ها، طرح‌های توسعه شهری و نیز تدوین اهداف یکپارچه اقتصادی، اجتماعی و زیست‌محیطی در رأس سیاست‌گذاری و مدیریت شهری قرار می‌گیرد. تحقق این اهداف، نیازمند ارزیابی نتایج و تبعات سیستم‌های شهری برای تغییرات اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و زیست‌محیطی بوده است و محتاج تحولات اساسی در سازمان و تشکیلات برنامه‌ریزی و مدیریت شهری است. ایجاد تعادل بین مراکز شهری بزرگ و کوچک، همکاری بین بخش‌های دولتی، عمومی و خصوصی و نیز تدوین استراتژی محلی در زمره سیاست‌های نیل به مدیریت شهری، قابل تأمل هستند. شهرهای جهان از طریق تجربه و پژوهش مسیریایی را برای رویارویی با مشکلات توسعه شهری، محیط کشف و در طی این فرایند، بینشی نیز نسبت به نحوه دستیابی به توسعه پایدار کسب کرده‌اند. بدین ترتیب رشته مدیریت شهری به دنبال تربیت متخصصانی است که بتوانند روش‌های حل معضلات امروزی شهرها را ارائه کند مدیران شهرداری باید از مسائل سیاسی، اقتصادی، حقوقی، زیربنایی و اجتماعی مربوط در شهر و همچنین جامعه و منطقه خاصی که شهرداری در آن قرار دارد، درک و دانش وسیعی داشته باشند. مدیریت شهری می‌تواند به دنبال ایجاد محیطی بهتر، مساعدتر، سالم‌تر، موثرتر و دلپذیرتر برای کلیه ساکنان یک شهر باشد و در پاسخ دادن و غلبه بر محدودیت‌ها و مسائل شهری به بهترین شکل عمل نماید. این دانش پیشین برای درک و بکارگیری دانش زمینه‌های عملی ضروری است.

۹. منابع فارسی و انگلیسی

- پاپلی یزدی، محمد حسین و سقایی، مهدی. (۱۳۹۹). *گردشگری (ماهیت و مفاهیم)*، تهران: انتشارات سمت
- حیدری، رحیم. (۱۴۰۱). *مبانی برنامه‌ریزی گردشگری*، تهران: انتشارات سمت.
- تولایی، سیمین. (۱۴۰۰). *مروری بر صنعت گردشگری*، تهران: انتشارات دانشگاه تربیت معلم.
- خاکسار، علی (۱۳۹۹). *نقش برنامه‌ریزی در توسعه گردشگری پایدار*، مجموعه مقالات بررسی سیاست‌ها و برنامه توسعه جهانگردی در جمهوری اسلامی ایران، تهران: دانشگاه علامه طباطبایی.
- رحمانی، خلیل. (۱۴۰۰). *ارزیابی عملکرد اماکن مذهبی در توسعه روستایی*، پایان‌نامه‌ی دوره کارشناسی ارشد، تهران: دانشگاه تربیت مدرس.
- ستاری ساربانقلی، حسن و حسین ذبیحی. (۱۴۰۱). *نگرشی بر مفهوم مدیریت شهری حضرت رسول اکرم در شهر مدینه تجلی زیبای مدیریت شهر در شهر اسلامی*، مجله‌ی فراسوی مدیریت، سال سوم، شماره ۱۰، پاییز.

- سعیدنیا، احمد. (۱۳۹۹). **مدیریت شهری**، جلد یازدهم، تهران: سازمان شهرداریهای کشور.
- شبیخه، اسماعیل. (۱۴۰۱). **لزوم تحول مدیریت شهری در ایران**، مجله‌ی جغرافیا و توسعه، زاهدان.
- طاهری‌دمنه، محسن، فرمانی سکینه و رضا مستوفی‌الممالکی. (۱۳۹۹). **بررسی چالش‌های موجود در صنعت گردشگری شهر شیراز در ارتباط با محدودیت مراکز اقامتی**، مجله‌ی مطالعات و پژوهش‌های شهری و منطقه‌ای، سال دوم، شماره هشتم، بهار ۱۳۹۹.
- صدر موسوی، میر ستار و جواد دخیلی کهنموئی. (۱۴۰۱). **ارزیابی وضعیت تسهیلات گردشگری استان آذربایجان شرقی از دید گردشگران**، مجله‌ی پژوهش‌های جغرافیایی شماره ۶۱
- صرافی، مظفر و همکاران. (۱۴۰۰). **مفهوم مبانی و چالش‌های مدیریت شهری**، فصلنامه‌ی مدیریت شهری، شماره ۲، سازمان شهرداریها و دهیاری‌های کشور، تهران: انتشارات سازمان شهرداریهای کشور.
- صفرآبادی، اعظم. (۱۴۰۰). **برنامه‌ریزی و طراحی جغرافیایی محیط‌های جاذب گردشگری در شهر کرمانشاه**، پایان‌نامه‌ی کارشناسی ارشد جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری، به راهنمایی مسعود تقوایی، اصفهان: دانشگاه اصفهان، گروه جغرافیا.
- عظیمی، ناصرعلی. (۱۳۹۹). **مدیریت گردشگری و توسعه پایدار مطلوب اکولوژیکی**، مجله‌ی علوم محیطی.

- Elliott, J. (2021). *Tourism, politics and public Sector Management*, London: Routledge.
- Environmental sustainability&18 -Furtado, J. I. (2000). Economic development.
- Henri, J., & Journeault, M. (2019). *Environmental performance indicators: An empirical study of Canadian manufacturing firms*, Journal of Environmental Management, 87, PP.165 -176.
- Mc Kercher, B. (2019). *Some Fundamental Truths about tourism: understanding tourism sosical and environmental impacts*. Journal of Sustainable Tourism.
- Mc. Gill, R. (2022). *urban management in developing countries*, cities, vol. 15, No. 6.
- Paoageorgiou, k. and Brotherton. (2019). *A management planning framework based on ecological, perceptual and economic carrying capacity: the case study of Vicos - Aaos national park*. Greece, Journal of Environmental management, 56, 271, 284.
- Sutcliffe, L., et al. (2019). *Development of a framework for assessing sustainability in new product development, International conference on engineering design*, Stanford university, stanford, CA, USA.

Examining the role of urban management of municipalities on urban sustainability (case study of Qazvin city)

Mohammad Reza AliAkbari^{1*}, Mehri MohammadiShad², Samere Hasanpour³,
Samane Mofidi⁴

Abstract:

The increase in the transfer of population from rural areas to urban areas, as well as the ability of society to adapt to changes, have raised serious questions and experts are trying to answer the challenges in the best way. Despite a long and public debate about the disadvantages that urbanization can create, cities are thriving and this fact is inevitable. A developed metropolis plays an important role as a development center and economic engine. But this only happens if urban planning and management is done very well. In order to achieve this, local government must be centralized and have well-trained staff, appropriate policies and adequate funding options. And it requires new management. Management means planning, organizing, monitoring and creating motivation. Urban management must carry out plans for the city, organize urban activities and supervise the activities carried out and even motivate to do things optimally. In general, city management as a subset Local government is defined and called municipality. The characteristics and structure of municipalities are different in countries, and each society has its own definition of urban management according to its economic, social and political structure. This research was conducted on the role of urban management of municipalities on the urban sustainability of Qazvin city. This research is survey and applied. The method of collecting information is in the field and the tool of collecting information is in the form of a questionnaire. In this research, indicators were first identified and hypotheses were formulated based on these indicators, and finally, all hypotheses were tested using statistical techniques. Proposed and proved. Hypotheses in the form of educating citizens - promoting citizen participation - decentralization - creating integrated urban management were presented and the impact of all these indicators was proven.

Keywords: urban management, urban sustainability, citizen education, promoting citizen participation, decentralization

¹ Head of Finance and Revenue Department of Qazvin Municipal Traditional Garden Organization. maliakbariz@yahoo.com

² Head of Financial Department of Qazvin Municipality Passenger Terminals Organization. mmsh1414@yahoo.com

³ Head of Data Center Department of Qazvin Municipality Information and Communication Technology Organization. samerehhasanpour@gmail.com

⁴ Head of Communications and Information Security Department of Qazvin Municipality Fire Department and Safety Services. mofidi.sm@gmail.com